

طرح درس اقتصاد صنعتی

اقتصاد صنعتی مسائل بخش صنعت را با توجه به تئوری‌ها و نظریه‌هایی که وجود دارد، توضیح می‌دهد و با کاربرد اقتصاد خرد در فعالیت‌های صنعتی سرو کار دارد. در این درس به طور خاص درباره نظریه اقتصادی سازمان صنعتی بحث خواهد شد. به عبارتی بنیان نظریه نئوکلاسیکی بنگاه و نظریه‌های مدرن‌تر درباره نظریه بنگاه که مبدا آنها تفکر مکتب نئوکلاسیکی است شرح داده می‌شود. همچنین مباحث مهم و کلیدی شامل تمرکز بنگاه، موانع ورود، تغییرات فناوری، بهره‌وری و ساختار بازار، نظریه بازی‌ها، مدل‌های کلاسیک انحصار چندجانبه و سیاست‌گذاری اقتصادی، فناوری و رقابتی بیان شده است. در ادامه نیز پارادایم ساختار-رفتار-عملکرد به عنوان یکی از مهمترین اجزای اثرگذار بر سیاست رقابتی و همچنین چگونگی استفاده از سازو کار بازار برای تخصیص بهینه منابع و دستیابی به رشد اقتصادی مطلوب تشریح می‌شود.

جلسه اول: مقدمه‌ای بر سازمان صنعتی

مقدمه

دیدگاه‌های ایستا و پویا نسبت به رقابت

پارادایم ساختار-رفتار-عملکرد

ساختار

رفتار

عملکرد

نقش سیاست دولت

فرای ساختار-رفتار-عملکرد

مدیریت استراتژیک: یک بررسی مختصر

جلسه دوم: نظریه‌های بنگاه

مقدمه

نظریه نئوکلاسیکی بنگاه: سیر تاریخی

انتقادات وارد بر نظریه نئوکلاسیکی بنگاه

جدایی مالکیت از مدیریت: نظریه‌های مدیریتی بنگاه

نظریه حداکثرسازی درآمد فروش بامول

نظریه حداکثرسازی رشد

نظریه حداکثرسازی مطلوبیت مدیریتی ویلیامسون

نظریه رفتاری بنگاه

نظریه بنگاه کوز و هزینه‌های مبادله

هزینه‌های مبادله و نظریه بنگاه

سایر دیدگاه‌ها درباره نظریه بنگاه

نظریه نمایندگی

حقوق مالکیت و نظریه بنگاه

نظریه‌های استراتژیک و دانش محور بنگاه

نظریه استراتژیک بنگاه

دیدگاه منبع محور

مرزهای بنگاه

عقلانیت محدود

نظریه‌های دانش محور بنگاه

جلسه سوم: تمرکز؛ معیارها، روندها و کاربردها

مقدمه

تعریف بازار و صنعت

روش‌های رسمی طبقه‌بندی صنایع

معیارهای تمرکز

شاخص هرfindال-هرشمن

شاخص هانا و کای

واریانس لگاریتم اندازه بنگاه

منحنی لورنز و ضریب جینی

مفهوم و تفسیر معیارهای تمرکز

جلسه چهارم: موانع ورود

مقدمه

طبقه‌بندی موانع ورود

موانع ساختاری ورود

صرفه‌جویی‌های ناشی از مقیاس

مزیت هزینه‌ای مطلق

تمایز ذاتی محصول

موانع قانونی

موانع جغرافیایی

استراتژی‌های جلوگیری از ورود

قیمت‌گذاری حدی

قیمت‌گذاری غارتگرانه

تمایز استراتژیک محصول

تعهد به عملی کردن تهدید

بنگاه منفعل

بنگاه متعهد

احتمال ورود و رقابت

ورود و تکامل صنعت

شواهد تجربی در زمینه ورود

جلسه پنجم: تغییرات فناوری، بهره‌وری و ساختار بازار

مقدمه

نظریه ابتکار و نوآوری

جلسه ششم: تحلیل سازمان صنعتی بر مبنای نظریه بازی‌ها

اصول و مبانی

اجزای اولیه یک بازی

انواع بازی‌ها

بازی ایستا با اطلاعات کامل

استراتژی‌های غالب و مغلوب

استراتژی‌های توجیه‌پذیر

استراتژی‌های مختلط

جلسه هفتم: مدل‌های کلاسیک انحصار چندجانبه

مقدمه

مدل‌های ایستای انحصار چندجانبه

کورنت

ویژگی‌های تعادل کورنت

تعادل کورنت در حالت آزادبودن ورود به بازار

تعداد کارآمد برای رقبا

رقابت برتراند

تضاد برتراند

تمایز محصول

تعادل برتراند

قیمت‌گذاری هماهنگ

محدودیت ظرفیت

کورنت در مقابل برتراند

آزمون‌های تجربی انحصار چندجانبه

تغییرات حدسی

جلسه هشتم: بازی‌های پویا

مقدمه

شکل‌های گسترده

استراتژی‌ها در مقابل اقدامات و تعادل نش

تهدیدهای بی‌اعتبار

تعادل نش بازی فرعی

بازی هزارپا

بازی‌های دو مرحله‌ای

بازی‌های با اطلاعات تقریباً کامل

بازی مرحله‌ای با تکرار متناهی

بازی مرحله‌ای با تکرار نامتناهی

قضیه فولک

جلسه نهم: سیاست‌گذاری اقتصادی بر مبنای نگرش‌های سازمان صنعتی

مقدمه

فرضیه بنیادی ساختارگرا

برخی از تغییرات و پیشرفت‌های بعدی

برخی از مشکلات

برخی از پیشرفت‌های اخیر

جلسه دهم: سیاست رقابتی

مقدمه

رقابت و سیاست رقابتی

تنظیم و مقررات تنظیمی

مسئله انحصار طبیعی

سیاست‌های ملی‌سازی در مقابل خصوصی‌سازی

سیاست وضع مقررات در مقابل مقررات زدایی

سیاست‌های موقعیت غالب

سیاست‌های وضع قوانین محدودکننده

مسئله رقابت ناقص

مصادیق رفتارهای غیررقابتی در صنایع

اهداف وضع قانون رقابت

دیدگاه موافقین و مخالفین قانون رقابت

جلسه یازدهم: سیاست صنعتی

مقدمه

استفاده از صرفه به مقیاس و دامنه اقتصادی

سیاست تجارت و سرمایه‌گذاری استراتژیک و صنایع نوظهور

رقابت محدود در صنایع و مناطق عقب مانده

خوشه‌های کسب‌وکار

بررسی آثار سیاست صنعتی

جلسه دوازدهم: سیاست فناوری

مقدمه

دیدگاه بنگاه نوآور

سیاست‌های فناورانه استفاده‌شده

دیدگاه فناوری پیشرو

سیاست‌های مبتنی بر فناوری پیشرو

جلسه سیزدهم: روش‌های ارزیابی قدرت بازاری

مقدمه

مدل‌های ساختاری سنجش قدرت انحصاری

قدرت بازاری طبق رویکرد اپلبام

رویکرد ایواتا

شاخص‌های غیرپارامتریک و پارامتریک تمرکز

تابع پارتو نسبت تمرکز K بنگاه

نسبت تمرکز حاصل از توزیع نمایی

نسبت تمرکز حاصل از توزیع لگ نرمال

جلسه چهاردهم: هزینه رفاهی ناشی از انحصار مؤثر

مقدمه

شاخص هاربرگر

شاخص پوزنر

شاخص کامانور و لیبنشتاین

شاخص کالینگ و مولر

شاخص مسان و شنان

شاخص گیزر

روش کفтал و پال

روش چون یوهو

روش ماداس و همکاران

روش کورچن

روش سولیس

روش استیورز

جلسه پانزدهم: معیارهای سنجش هزینه رفاهی ناشی از شدت تمرکز در بخش صنعت ایران

مقدمه

شاخص هزینه رفاهی هاربرگر

شاخص هزینه رفاهی پوزنر

شاخص هزینه رفاهی لیبنشتاین

شاخص هزینه رفاهی کالینگ و مولر

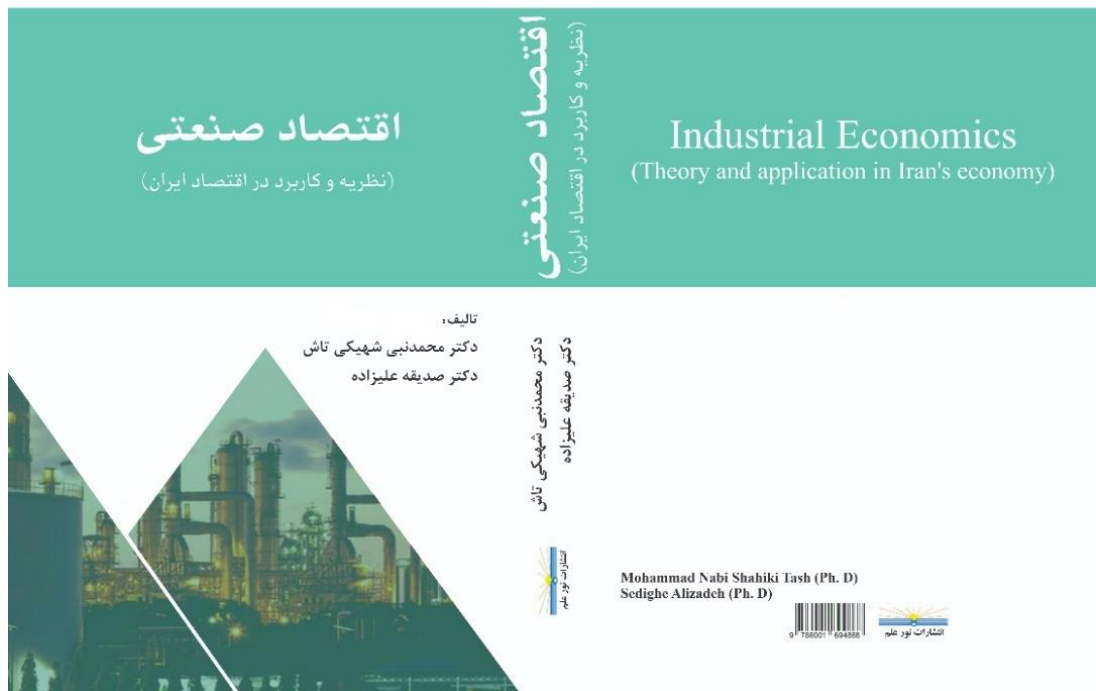
شاخص هزینه رفاهی مسان و شانان

شاخص هزینه رفاهی گیزر

شاخص هزینه رفاهی ویلنر

جلسه شانزدهم: تحویل پروژه

منبع اصلی درس



بارمبندی نمرات

نمره	بارمبندی	ردیف
۵	پروژه و تمرین کلاسی و حضور غیاب	۱
۷	امتحان میان‌ترم	۲
۸	امتحان پایان‌ترم	۳